

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾**

z dnia 8 marca 2005 r.

w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży

(Dz. U. z dnia 18 marca 2005 r., Nr 43, poz. 418)

Na podstawie art. 47 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001 i Nr 273, poz. 2703) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) standard podstawowych usług świadczonych przez domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży;
- 2) tryb kierowania i przyjmowania do domów, o których mowa w pkt 1.

§ 2. Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, zwany dalej "domem", zapewnia całodobowy, okresowy pobyt matkom z małoletnimi dziećmi i kobietom w ciąży, a także ojcom z małoletnimi dziećmi i innym osobom sprawującym opiekę nad dziećmi, zwanym dalej "mieszkańcami".

§ 3. 1. Standard podstawowych usług świadczonych przez dom obejmuje:

- 1) w zakresie interwencyjnym:
 - a) zapewnienie schronienia kobietom w ciąży w okresie okołoporodowym,
 - b) izolowanie osób ubiegających się o pomoc przed sprawcami przemocy,
 - c) wspieranie w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej,
 - d) zapobieganie marginalizacji społecznej przez umożliwienie mieszkańcom odnalezienia miejsca w społeczeństwie i powrót do normalności po odrzuceniu ich przez rodziny, partnerów czy środowisko z powodu nieoczekiwanego macierzyństwa lub konieczności przezwyciężenia sytuacji kryzysowej,
 - e) zapobieganie sieroctwu społecznemu przez przygotowanie do świadomego i odpowiedzialnego wypełniania roli rodzicielskiej,
 - f) zapobieganie powielaniu złych wzorców rodzinnych i środowiskowych, a zwłaszcza wzorca wyuczonej bezradności;
- 2) w zakresie potrzeb bytowych:
 - a) zapewnienie całodobowego, okresowego pobytu dla trzydziestu mieszkańców, przy czym liczba ta może ulegać zmianom, zależnie od możliwości domu w zakresie spełnienia pozostałych standardów,
 - b) odrębne pomieszczenia do spania oraz wspólne pomieszczenia do pobytu dziennego dla mieszkańców z dziećmi,
 - c) pokoje dla mieszkank w ciąży przeznaczone maksymalnie dla trzech osób oraz wspólne pomieszczenia do pobytu dziennego,
 - d) ogólnodostępne łazienki, wyposażone w sposób umożliwiający sprawne korzystanie zarówno przez mieszkańców, jak i dzieci, proporcjonalnie do liczby mieszkańców, odpowiednio jedna łazienka na pięć osób,
 - e) ogólnodostępną kuchnię do samodzielnego sporządzania posiłków oraz co najmniej jedno dodatkowe pomieszczenie do przyrządzania i spożywania drobnych posiłków,
 - f) pomieszczenia do prania i suszenia;
- 3) w zakresie opiekuńczo-wspomagającym:
 - a) podstawową pielęgnację mieszkańca w czasie choroby oraz opiekę nad dzieckiem w czasie choroby opiekuna dziecka,
 - b) umożliwienie korzystania ze świadczeń zdrowotnych,

- c) pomoc w załatwianiu spraw osobistych w przypadku wystąpienia takiej potrzeby,
- d) środki higieny osobistej, środki czystości w sytuacji, gdy nie ma możliwości ich samodzielnego zakupu.

2. Standard podstawowych usług świadczonych przez dom zapewnia:

- 1) podmiotowe traktowanie i partnerstwo we wzajemnych relacjach pomiędzy mieszkańcami i personelem;
- 2) tworzenie warunków bytowych zbliżonych do domowych i rodzinnej atmosfery;
- 3) uwzględnianie indywidualnych potrzeb mieszkańców i ich dzieci;
- 4) stwarzanie warunków do rozwoju osobowego;
- 5) poszanowanie sfery prywatności mieszkańców;
- 6) opracowanie i realizację programów usamodzielnienia mieszkańców, które mają na celu umożliwienie podjęcia samodzielnego życia w godnych warunkach;
- 7) indywidualnie uzgadniane i dokumentowane działania podejmowane w ramach programów usamodzielnienia.

§ 4. 1. Osoba ubiegająca się o skierowanie do domu składa wniosek w ośrodku pomocy społecznej właściwym ze względu na jej miejsce zamieszkania, zwanym dalej "ośrodkiem".

2. Ośrodek kompletuje dokumenty, o których mowa w ust. 3, w terminie 14 dni i przekazuje je do starosty najbliższego powiatu prowadzącego dom, który wydaje decyzję o skierowaniu do domu.

3. Podstawę do wydania skierowania do domu stanowi:

- 1) wniosek osoby ubiegającej się o skierowanie do domu;
- 2) rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o skierowanie do domu lub przez pracownika socjalnego domu;
- 3) zaświadczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań zdrowotnych do umieszczenia w domu;
- 4) skrócony odpis aktu urodzenia dziecka lub książeczka zdrowia dziecka;
- 5) orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności;
- 6) opinia ośrodka zawierająca uzasadnienie pobytu w domu.

4. W przypadku braku miejsca w domu w powiecie, o którym mowa w ust. 2, ośrodek, w porozumieniu z osobą ubiegającą się o skierowanie do domu, poszukuje miejsca w domu w innym powiecie.

5. W sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa lub zdrowia osoby ubiegającej się o skierowanie do domu lub jej dziecka przyjmuje się tę osobę bez skierowania, na wniosek tej osoby lub ośrodka, i niezwłocznie powiadamia o tym starostę powiatu prowadzącego dom.

6. Ośrodek, w terminie 14 dni od dnia umieszczenia osoby bez skierowania, przesyła staroście dokumenty, o których mowa w ust. 3, a starosta niezwłocznie wydaje decyzję o skierowaniu do domu.

7. Jeżeli z przedstawionych dokumentów nie wynika konieczność pobytu osoby w domu, ośrodek wskazuje w opinii możliwość zapewnienia tej osobie pomocy w innej formie, w zależności od jej sytuacji i potrzeb.

8. Osoba pozostaje w domu pomimo możliwości zapewnienia jej przez ośrodek innej formy pomocy, jeżeli opuszczenie domu stanowiłoby zagrożenie dla życia i zdrowia jej lub jej dziecka, do czasu ustania tych zagrożeń.

§ 5. 1. Osobę posiadającą skierowanie do domu lub osobę, o której mowa w § 4 ust. 6, niezwłocznie przyjmuje do domu kierownik domu lub osoba go zastępująca bądź pełniąca dyżur, zwana dalej "osobą przyjmującą".

2. Osoba przyjmująca przeprowadza rozmowę, w której ustala aktualną sytuację osoby skierowanej, odnotowuje zmiany zaistniałe w jej sytuacji od momentu złożenia wniosku i ustala wstępne warunki pobytu wynikające ze standardu świadczonych usług, w tym:

- 1) zakres usług świadczonych przez dom na rzecz osoby ubiegającej się;
- 2) prawa i obowiązki osoby skierowanej.

3. Osoba przyjmująca informuje osobę skierowaną o:

- 1) okresie pobytu w domu, który kończy się z dniem wskazanym w decyzji lub z dniem ustania przyczyn uzasadniających skierowanie do domu, nie dłużej jednak niż jeden rok;
- 2) możliwości przedłużenia okresu pobytu w domu, w przypadku kontynuowania nauki, zdobywania kwalifikacji zawodowych, zdarzeń losowych lub z innych uzasadnionych powodów.

4. Małoletnia matka lub ojciec, którzy nie mają możliwości powrotu do rodziny lub rozpoczęcia samodzielnego życia, mogą mieć przedłużony pobyt do momentu możliwości realizacji procesu usamodzielnienia. Decyzję w tej sprawie podejmuje starosta na wniosek mieszkańca, w uzgodnieniu z kierownikiem domu.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

- 1) Minister Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej - zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 265, poz. 2643).